

Ordliste:

Gudstjenste:

Absolution: Præstens bekendtgørelse af Guds tilgivelse efter syndsbekendelsen under gudstjenesten.

Altergang: En del af gudstjenesten, hvor menigheden modtager nadveren (brød og vin) ved alteret. Andet ord for nadver.

Altertavle: Den kunstneriske udsmykning over alteret, der ofte illustrerer bibelske motiver og fungerer som et fokuspunkt under gudstjenesten.

Bøn: En kommunikation med Gud, der kan være en del af den faste liturgi eller fremsiges frit af præsten eller menigheden under gudstjenesten.

Credo/trosbekendelse: En bekendelse af den kristne tro, også kaldet trosbekendelsen. Credo reciteres af menigheden som en fælles bekræftelse af troen.

Dåb: Et sakramente og en kirkelig handling, hvor et menneske optages i den kristne menighed. Dåben kan finde sted under en gudstjeneste, typisk ved højmessens.

Epistel: En læsning fra brevene i Det Nye Testamente, ofte placeret tidligt i gudstjenestens liturgi.

Evangelium: En læsning fra evangelierne i Det Nye Testamente. Evangelielæsningen er et centralt element i højmessens.

Forbøn: En del af gudstjenesten, hvor der bedes for forskellige emner, f.eks. samfundet, syge, sognets beboere og verdenssituationen. Fromesse er en kortere og mere enkel gudstjeneste uden nadver. Den afholdes ofte på hverdage eller søndag morgen og består typisk af bøn, skriftlæsninger, salmesang og en kort prædiken.

Højmesse: En gudstjeneste, der normalt afholdes om søndagen, og som inkluderer dåb, nadver og prædiken. Højmessens følger en mere formel liturgi sammenlignet med andre gudstjenester.

Introitus: Indgangsbønnen eller salmen, som indleder gudstjenesten. Den sætter stemningen og markerer begyndelsen på liturgien.

Kirkebøn: En bøn under gudstjenesten, hvor præsten beder for menigheden, kirken og verden. Den indgår som en fast del af liturgien.

Kirkeårets tekster: En samling af bibeltekster, der er inddelt i et årshjul og følges i gudstjenesterne. Teksterne er tilpasset de forskellige højtider og søndage.

Kollekt: En bøn, der samler gudstjenestens tema, eller en indsamling af penge under gudstjenesten, som bruges til menighedens arbejde eller velgørende formål. **Kyrie:** En bøn i gudstjenesten, hvor menigheden beder om Guds nåde. Navnet stammer fra den græske sætning "Kyrie eleison," som betyder "Herre, forbarm dig."

Liturg: Den person, ofte præsten, som leder gudstjenesten og fremsiger bønnerne og de liturgiske tekster.

Liturgi: Den fastlagte rækkefølge og indhold af bønner, salmer, læsninger og ritualer, som bruges under gudstjenester og kirkelige handlinger. Liturgien varierer afhængigt af kirkens tradition og formål med gudstjenesten.

Liturgisk farve: Farven på præstens messehagel og alterpynt, der skifter i løbet af kirkeåret og afspejler dagens liturgiske tema (f.eks. hvid til jul og påske, lilla til advent og faste).

Messehagel: Præstens liturgiske klædning, der bæres under gudstjenesten og varierer i farve alt efter kirkeårets liturgi.

Morgensang: En kort, liturgisk andagt om morgenen, ofte med bøn, salmer og skriftlæsninger.

Nadver: Et sakramente, hvor menigheden modtager brød og vin som et minde om Jesu sidste måltid. Nadveren indgår ofte som afslutning på højmessens.

Postludium: Den afsluttende musik ved gudstjenesten, som spilles, mens menigheden forlader kirken. Spilles normalt af organisten.

Procession: En ceremoniel ind- og udmarch ved gudstjenesten, ofte udført af præsten bruges især dåb og ved indsættelse af ny præst.

Prædiken: En tale eller refleksion over bibeltekster, holdt af præsten under gudstjenesten. Prædikenen er en central del af højmesse-liturgien.

Præludium: Musikstykket, der spilles før gudstjenestens start. Det sætter stemningen og forbereder menigheden på liturgien.

Salme: En religiøs sang, der synges under gudstjenesten. Salmerne er udvalgt ud fra dagens liturgi og tema.

Skriftlæsning: Læsning af udvalgte bibeltekster, som er en fast del af gudstjenesten. Læsningerne følger ofte kirkeårets tekstrækker.

Trosbekendelse: En bekendelse af den kristne tro reciteres eller synges af menigheden som en fælles bekræftelse af troen.

Velsignelse: En afsluttende bøn, hvor præsten velsigner menigheden. Velsignelsen markerer gudstjenestens afslutning og sender menigheden ud med Guds fred.